

1. גַּמַּר עָלְיוֹ אֶת הַהֶלֶל

משמעות: שיבח אותו מאוד, ללא הסתייגות.

דוגמה: המרצה סיים את ההרצאה, והקהל שהיה נלהב מאוד, **גמר עליו את ההלל**.

משפט שלכם

2. גַּמַּר אִמָּר

משמעות: החליט החלטה נחושה.

דוגמה: גדי חלה במחלה קשה ונאלץ להיעדר מהלימודים שבועות ארוכים. החברים **גמרו אומר** ללכת לבקר אותו כל יום עד שיחלים ויחזור לכיתה.

משפט שלכם

3. גָּבַה לְבוֹ

משמעות: התגאה.

דוגמה: לאחר שהתמנה לתפקיד בכיר בתנועה, **גבה ליבו**, והוא החל להתנשא על חבריו הישנים.

משפט שלכם

4. הגיעו מים עד נפש

משמעות: המצב נעשה בלתי-נסבל.

דוגמה: הפעם החליטה המורה להעניש את התלמיד, כי הגיעו מים עד נפש.

משפט שלכם

הידעתם?

אנציקלופדיה

מכונה גם **ספר**

האשכולות.

יש האומרים **איש**

אשכולות בדומה

למילה **אשכול**

(של ענבים). חשבו

מדוע.

5. איש אשכולות

משמעות: מי שיש לו ידיעות רבות בנושאים רבים.

דוגמה: שמעון פרס, נשיא המדינה לשעבר, היה **איש אשכולות**. הוא היה בקי בנושאים רבים במגוון תחומים

משפט שלכם

6. קול קורא במדבר

משמעות: קריאה שאין לה שומעים.

דוגמה: התחננתי שלא תעמיס על עצמה יותר מדי, כי בסוף היא תתמוטט, אבל היא לא הקשיבה לי. **קולי היה כקול קורא במדבר.**

משפט שלכם

7. לפנים משורת הדין

משמעות: הקלה לגבי החוק המוחלט, נוהג בסלחנות ובמידת רחמים, היענות לבקשה מיוחדת.

דוגמה: לא סיימתי את העבודה בזמן, אבל המורה הסכימה לקבל את העבודה באיחור **לפנים משורת הדין.**

משפט שלכם

8. מְדָה כְּנָגְד מְדָה

משמעות: נוהג כלפי מישהו בהתאם לדרך שהוא נהג.
(בדרך כלל הכוונה למעשה רע, כנקמה.)

דוגמה: הוא קיבל את העונש שהגיע לו על המעשה שעשה. **מידה כנגד מידה.**

משפט שלכם

9. אִיפָה וְאִיפָה

משמעות: יחס בלתי-שווה כלפי בני האדם.

דוגמה: התלמידה התלוננה בפני המורה שנהגה כלפיה **איפה ואיפה**, משום שעל אותה תשובה נתנה לתלמידה אחרת ציון גבוה יותר.

משפט שלכם

10. בְּלִשׁוֹן סָגִי נְהוֹר

משמעות: בלשון שכוונתה הפוכה, ההפך ממה שנאמר.

דוגמה: הפועל ישב כל היום בצל.
הוא מאוד חרוץ, **בלשון סגי נהור**.

משפט שלכם

הידעתם?
סגי = גדול, **נהור** = אור.
"אור גדול" הוא כינוי לעיוור בלשון הפוכה.

קראו את הקטעים שלפניכם, והשלימו אותם בניבים שלמדתם.

בסוף כל קטע כתובים מספרי הניבים המתאימים לקטע.

קטע 1

כשדניאל הייתה בכיתה ג', היא התקשתה בקריאה. המורה אמרה לה שהיא חייבת להשתפר. אבל דברי המורה היו _____. בחופשת הקיץ דניאל _____ להתאמן הרבה בקריאה. הקריאה שלה השתפרה, ולכן _____. המורה שבחנה אותה בתחילת השנה, _____.

(6,3,2,1)

קטע 2

החברים של אראל אומרים שהוא _____, כי הוא מבין הכול במדעים, והוא גם מנגן בתופים ובגיטרה. הם טוענים, שזו הסיבה שהמורה אוהבת אותו יותר, ולכן היא נוהגת _____. המורה אמרה: "אני נוהגת _____: אני כועסת על מי שמפריע, ו _____ על מי שמתנהג יפה."

(9,8,5,1)

כתבו קטע קצר על כל נושא שתבחרו, ושבצו בו שלושה מטבעות לשון.

כעת התחלקו לזוגות, ובדקו את השימוש במטבעות הלשון באמצעות תשאול הדדי.

